

TELEGRAPFULU ROMANU

Telegraful este de două ori pre septembra: Dumineca și Joi. — Prenumeratia se face în Sabiu și expeditură foiești, pre afara la c. r. poște cu bani gata prin seriori francate, adresate către expeditura. Pretul prenumeratii este pre anu 7 fl. v. a. — Pre pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 66.

Sabiu in 22 Augustu. (3 Sept) 1874.

Diu'a congresului electoralu o a fipsatu consist. metropolitanu pre 15 Octobre st. v.

Présant'a Sea P. Episcopu alu Aradului Mironu Romanulu a parasiu Luni sér'a Sabiu, returnandu in eparchia.

Inaltim Sea imp. Archiducele Albrecht a sositu Dumineca, dupa cum amu anunciatu in nrolu trecuto, cu trenoul de dimineața, insotită afara de suita lui si de comand. gen. L. de M. C. bar. de Ringelsheim, care l'a intempiat la M. Osiorhei. O compania de onore cu musica si stégu fu asteptă pre peronul garei. Ací era mai departe generalitatea, autoritati bisericesci, intre cari din partea nostra Présant'a Sea P. episcopu I. Popasu si P. archimandrita N. Popa, autoritati civile si unu publica numerosu.

Dupa trecerea in revista a companiei de onore si adresarea cătoru-va cuvinte către fruntasii intempiatori trase la otelelu „Neurichter”, unde i se pregati cuartirul. Ací primi pre siefi militari, eclesiastici si civili, cari si descooperira omagiuurile către tronu si dinastia si bineventara pre inalt. óspe.

Inaltim Sea a petrecutu pâna eri sér'a in Sabiu, a inspectuuntu tóte institutiile militarie, a participat la esercitiile cele mari militari in tóte dilele (luni, marti, mercuri)

In tóte dilele a datu căte una prândiu. Dumineca a invitatu generalitatea cu statula majoru si pre Escel. Sea Metropolitul gr. cat. Ioanu Vancu, carele sosise in acea di si in aceeasi se reintórzse la reședint'a sea. Marti a invitatu afara de militari, pre capii autoritatilor biser. si civile.

Unu punctu negru.

Eata unu nou punctu negru la orizontu. N'a preparatu óre Germania a cesta furtuna? Sa judece fia-care:

Romania, prin organula principelui seu Domnitoru, Carolu de Hohenzollern, nepotul imperatorului Vilhelm, si ministrul de externe alu susu numitului princip, formuláza pretensiunea urmatória:

Romania are dreptul sa incheie deadreptul tractate de comerciu cu puterile straine.

Guvernul român sustiene acesta pretensiune printre seria de argumente imprumutate istoriei si tractatelor incheiate mai inainte.

Pórt'a otomana are pretensiuni contrarie si voiesce sa-si montienă drepturile sele.

Imperiul germanu a comunicat la Buouresci, ca este gal'a a recunoscere drepturile suverane ale Romaniei in privint'a tractatelor de comerciu. Indata ce se va obtine acestu punctu, drepturile suverane politice ale principelui Carolu, nu vor mai pute si contestate si voru trece prin pórt'a comercială, de totu deschisa.

Austro-Ungaria nu vede fără o óre care neliniste aceste incalcări ale Romaniei si miscările Germaniei, care tinde sa creeze asto-feliu imperiului austro-ungaru, la frontierile sele dela Ost, unu statu independent care, de-si micu, va fi forte superatoru, căci elu va ave de sprigina nouala imperiu germanu si aru pune imperiul lui Franciscu Iosefu in casu de resbelu, intre trei focuri: Romania, Italia si Germania. „Goulois.”

O depesia din Belgradu către diuinul „Standard” anunta cercari criminale contra lui Milanu IV si contra Serbiei.

Eata depesi'a:

Jurnalul din Belgradu „Widovdan” dela 16 a publicato unu articulu, in care dice, ca scie din sorginte siguru, ca pretendentul la tronul Serbiei, Petru Karageorgevici, aru si incheiatu unu tractat secretu cu Pórt'a, prin care acésta ii promise de a-lu ajută sa se suie pre tronu, iera pretendentul din parte-i se angajéza a reintórzce fortaretile in posessiona sultanului. „Tromp. Carp.”

Diet'a Ungariei.

Budapest'a 29 Iuliu 1874. Presedintele B. Perczel deschide siedint'a de adi a Casei representative la 10 óre.

Resolvindu-se formaliele ormeza la ordinea dilei continuarea desbaterei asupra § 76 relativu la votarea publica cu ocasiunea alegerilor dietali.

Dupa ce pledara mai multi deputati pro, iera de alta parte contra se pone paragraful in cstiune la votu, se celescu tóte emendamentele substerne si in urma se primisce atensulu paragrafu cu mare majoritate asiá precum l'a redactat co-misiunea centrala si astfelui se respinsa tóte emendamentele.

§§. 77, 78, 79 si 80 se primescu mai fără nici o desbatere. O discusiune mai viua provoca § 81, care suna: Déca io restempulu votisarei se retragu toti candidati, afara de unulu, si au inosciintiatu despre acésta pre presedintele alegerei in persóna seu in scrisu autenticu, atunci candidatul ce a remas fără nici unu concuiente se proclama de deputatu. Retragerea candidatilor se insémna in protocolul de alegere.

La acestu paragrafu substerne G Molnár unu emendamentu, pre care lu springesce si Tisza, conformu căruia la casulu indigitatu in paragrafu se continua votisarea si candidatul remas pre urma numai atunoi se va proclama de deputatu, cându a primito majoritatea absoluta a voturilor, déca nu, apoi se va dispune o alegere noua.

Szonontagh mergendo mai departe cere, că nici unu candidat sa nu se pote retrage indata ce a inceputu votisarea.

Majoritatea Casei a primitu in se paragraful fără modificari.

Budapest'a 30 Iuliu 1874. Presedintele B. Perczel deschide siedint'a de adi a casei representative la 11 óre.

Camer'a tiene mai intau o siedintia secreta, in care ministrul presedinte substerne unele modificari relative la dispozitionile din regulamentul camerei, cari norméza discussiunile in sectiuni speciali, cu rogarea, că acestu projectu sa se desbată inca in sessiunea acésta. Questorul L. Kovach cetește acestu projectu.

Col. Tisza no are de a objectiună nimicu contra acestui projectu, dara fiindu ca acésta intrebare este momentuosa presidiul sa imparta acestu projectu intre partide spre a-lu luă la o desbatere meritória.

Ministrul presedinte dechiară, ca impartirea sa a esecutat dejă.

Szogyényi propune, că § 28 din regulamentul casei sa se modifice intr'acolo, ca in comisiunea verificatoria permanenta se recere pentru a fi capabila

de a aduce rezolutiuni presenti'a nu de 7, ci numai de 5 membri.

Irányi spingesce propunerea lui Tisza.

Ministrul presedinte dechiară, ca dupa ce se va desbată modificarea regolamentului se voru tiené in acésta sesiune numai două siedintie.

E. Simonyi nu este amicul discusiunilor in sectiuni, dara elu totusi atribue projectul o insemnatate mai mare decat se pare ca aru avé. Densulu doresce, că minoritatea sa sia scutita prin regulamentul casei pre cătu se va poté de bine. Majoritatea n'a fostu destulu de loiala la alegerea comisionilor fatia de minoritate si de acea oratorul springesce sustinerea sectiunilor, fiindu ca prin acés'a se dă minoritatiei unu medilocu la māna, spre a-si poté aduce la valoare parerile sele. Oratorul este gata a accepta propunerea ministrului presedinte, deca majoritatea va fi mai preventiora fatia de minoritate.

Fr. Pulsky asta ca objectiunile antevorbitorului suntu indreptalite si de aca doresce, că in comisiuni tóte fractionii mai mari sa sia representate in proporzione mai mare.

In urma la propunerea lui Várady se decide a se tiené Sambăta viitora inca o siedintia secreta si apoi a se discută in siedint'a publica din acea di acopte modificari propuse.

In siedint'a publica substerne L. Cséry petitiunea districtului Neseudu contra unui statutu dia anulu 1869 pentru regularea politie de campu; I. Olah presenta petitiunea comunei Lakohalom pentru unu imprumutu de statu de 15000 fl. cari petitioni se predau comisiunei petitiunarie.

Urmându ordinea dilei cas'a incepe sa desbată § 82; aici se facura unele emendamente, cari se respinsa.

§ 82—88 dupa scurte desbateri se primescou parte conformu testului originalu, parte cu óre cari modificari neinsemnat.

La § 88 propune P. Szontagh, ca pentru evitarea de erori, ministrul de interne sa tramita tuturor cerurilor electorală formulariele cōlelor rubicate si ale protocolelor de alegere.

C. Eötvös intreba, de este o erore in forma, deca formulariele respective nu se folosesc si déca nu se observa stilul protocolelor de alegere. Oratorul e contra propunerei.

M. Neherebecky primește propunerea lui Szontagh relativa la cōlele rubicate, pentru protocole in se nu tiene de corespondientia o formula stabila.

Cas'a primește propunerea lui Szontagh si emendamentul se adauge că alineia in urma la § 88.

O discusiune mai viua provoca § 89, care dispune, ca verificarea alesilor, asupra căror a s'a ridicat vre-un protest, se va concrede curiei regale.

Prin unu votu separatu se propune, ca pâna la tempulu cându se va statoru pri o lege modulu in care ore sa procedă Curia, ramâne resolvirea alegierilor combatute in poterea camerei. Georg Nagy inca substerne unu projectu de rezolutiune, care aviséza pre ministeriu, că incepului sessiunei de toamna sa prezinte unu projectu de lege pentru regularea procederii Curiei in causele de verificări electorale controversate.

Dupa scurte discusiuni se primește § 89 conformu testului comisiunei centrale.

La § 96, care pedepsesc pre cei ce corumpu si pre cei ce se lasa a se corumpa cu bani seu alte mediloci, de-

tral celealte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monachia pre unu anu 8 fl. iera pre jumetate de anu 4 fl. v. a. Peatră prince, si tieră strine pre anu 12 1/2 anu 6 fl.

Inseratele se platesc pentru intâia óra cu 7 fl. sirulu, pentru a doua óra cu 5 1/2 fl. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 fl. v. a.

tragendu-le dreptula electoralu pre trei ani si punendu la inchisore de maximum 6 luni, pedeza unu siru întregu de oratori din stâng'a extrema pentru inasprirea pedepselor si anume inchisore la ori ce casu sa se aplice. La intrebarea unor oratori, ca cine dictédia acele pedepse, respond secretariul de statu Csemechi, ca legea va pedepsi tóte criminalitățile inaintea forului judecatorescu.

Irányi propune, că aci sa se adauge unu paragraf nou, prin care sa se prevéda, ca corumpatorii prin măncări si beature sa sia privati de alegere pre trei ani, sa sia pedepsiti cu amenda de 1000 fl. si 6 luni prisone, iera cei ce se lasa a se corumpa asemenea sa se pedepsesc cu 3 ani privare de dreptulu electoralu, cu amenda de 200 fl. si inchisore de 3 luni.

C. Tisza din considerație ca ospetările suntu mediloci de corumpere togm'a că si cele enumerate in § precedente propune, că § propus de Irányi sa sia redactat simplu asto-feliu ca sub pedepsele prescrise in § 96 cadu si cei corumpu seu se lasa a fi corupti prin măncări si beaturi.

Irányi recede dela propunerea sa in favorul propunerei lui Tisza.

Ministrul Szapary explicandu ca e forte greu a defini marginea ospitalităției se pronunțe contra propunerei lui Tisza.

Pulsky demonstrandu ca celu mai bunu medilocu de corumpere suntu ospetările si recunoscendu influențele degradatorie ale corupției asupra moralităției publice si dorindu delaturarea acestui reu — spingesce propunerea lui Tisza.

Punendo-se la votu se primește propunerea lui Tisza.

Siedint'a se inchide la 2 óre d. a.

Closiu, 16/28 Aug. 1874.

Domnule redactoru! La Clusiu, că io fost'a capitala a Transilvaniei, iera suntu mari lucruri, mare miscare si mare sgomotu! Dupa cum bine 't' vei fi aducendu aminte, in diuariile locale s'au vorbit multu despre concentrarea reuniunilor a patriotice de măsura vocala si instrumentala la Clusiu pre 27 Augustu st. n. Aceste vorbe si aceste cuvinte s'au facutu tropu, căci in acésta di pre la 4—5 óre dupa amédii sosindu reprezentantii regiunilor oumito si dela Pest's, cu acestia s'au incheiat solemnitatea de primire.

Acesto tóte s'au facutu dupa programă. — Dupa acésta avea sa sia sosierea si primirea pestanilor cea mai importanta si mai frumosă; in se plói'a ce au inceputu a versă numai decat la sosirea dela gara a impedeatul forte multu pomp'a si ceremonia. — Prin urmare cei mai insemnatii membri nu au intrat pedestri si cu caretele, cu siacarele si couportabile; iera cei mai tineri si usiori au venit pedestri cu standardele invelite intre sunetele muzicii tieganilor si a pom-pierilor cetățieni. — Dela mai multe locuri li s'au aruncat cununi de flori de cieri erau căte 2—3 pre unu standardo.

Ajungendu conductul la cas'a magistratuala, aici se trase multimea adunata spre a audi oratoric'a vorbire de primire si bineventare a eruditului primariu (polgar-mester) Simion Elek si a notariului primariu cottense Gyarmaty Miklos. — Aci inca apară alu doilea obstacol „trasulu clopotelor celor mari dela biserică rom. cat. din piatia.“ Ce facu, că ambele cuvintări sa nu se auda si inteleagă, decat prin căte unu cuvintu de

eljen! Apoi fiindu diu'a acésia (jo) dí de tergu de septamâna, nu era scutite vorbirile nici de sgomotulu careloru ce trecea in susu si in josu, — plóia inca versé, si nici n'au incetatu pâna in de séra. — La incepulu se vorbiá in diuariile locale de reprezentarea miilor de membrii; inse nrulu acesta au scadiuto la sute; precum se aude totu va si pâna la 4—5 sute. Cumca au fostu mare numerul celor sositi de ieri, s'au potutu observá si de acolo, ca poterile organelor conducatorie in atâ'a s'a reslatit incau s'au vediutu a se conduce onu nr. in-ennat de membrii de cătra unu indvidu imbracatu nu in haine de nunta.

Greatati, irregularitati si erori se cam intembla la unele că aceste; inse prin acésta scopulu nu se nimicesce, nici nu perde din valoarea lui.

Scopulu acestei concentrări este, precum se poate observá si din articululu de fondu alu dicariulgi „Kelet“ nr. 194, nu numai alu culturei si civilisatiunei; ci si alu interesului politiciu nationalu magiaro.

Scopulu asiá dara este ajunsu, fratii magari, deca ne este permisu a ne esprimá asiá că civi comuni ai patriei (mint a hon közpolgárai) merita tóta laud'a si totu respectulu; caci imitandu pre poporele culte, incepulu l'au facutu si se face, de-si no fâra greatate, fiindu-ca totu incepulu este greu. —

Ore cându va sosi momentulu, că si cele-lalte nationalitati, si cu deosebire noi români sa facemus acestu incepulu?!

Au sositu dura tempolu si este momentulu acum mai multu că totu-déon'a sa strigâmu: „Destépta-te române din somnul celu de mörte!“

Acésta sa strigâmu nu numai cu evenitulu, ci sa o facemus si cu fapt'a. Sa dâmu numai mâna cu mâna cei cu anim'a româna, si ne va ojotá Ddieu săntul. — Nu ne lipsescce altu ce-va, decât concordia adeverata si sinceritate dréptă, apoi unirea poterilor de-si mici, duce pre calea progresului. Dovéda afara de altele „Associationea“. —

Ore spre ce este mai aplicabilu românu, decât spre canticu si musica? ca cu acestu talentu l'au donat Ddieu si natur'a mai multu decât pre ori-care poporu de sub sôre.

Deci incepulu numai resolutu, zelosu si energiosu!

Astadi de sera se voru produce, precum se aude 12 reunioni, in musica vocala. Spre deosebirea reunuiilor, membrii fiesce-cărei'a pôrta cocardele sele, incependo dela cocard'a nationala treiciloru magiaro, care o au Clusienii, — apoi albu rosu venetu, verde si galbenu de toate colorile.

Pentru premiarea concertantiloru.

Dómnele din Clusiu au pregatit donuri frumose de argintu. Despre inscriptiunea si form'a acestoru donuri nu vorbesce pre bine „Kelet“ nr. 194.

La noi români de aici inca ni se intemplă ce-va neasteptat, asiá dicendu „Uno curiosum“ si anume: Mercuri in 14 Augustu, că in ejunulu Sânta-Mariei s'au seversit in biseric'a gr. cat. cunun'a juniloru dsiorulu M. cu dsior'a A. B. Acésta corona au devenit uroiosa singura numai pentru tempolu, in care s'au seversit, pentru ca toti ne intrebaramu audiendu ca s'au intemplatu, per quam regulam? firescce apoi noi ne si respondemus ne sciindu de siguru, per dispensationis regulam ori dela Blasius ori dela Rom'a, caci in postu si Mercurea fiindu, va se dica postu duplu nici ca se poate dice altmîntrena. —

Poporulu s'au cam scandalisatu de acesta tréba, dicendu: „vedi noi si in dilele libere abia ne potem coroná, dara dnii se potu lesne si in postu coroná.“

Că unu curiosum mai audiuromu, ca renumitii juni au avutu de nanasiu pre illos. Sea dlu Biró Pál presiedintele trib. reg. din Clusiu. — Acésta aru puté insee nu ne vina curiosu, caci junii bine au sciutu, precum ca traindu noi astadi in tempu constituiunalu toti suntemu frati inegalitate si dreptate, asiá ori Pál ori Pavelu de nanasiu totu atâ'a. —

Audim, ba amu si celit in „Kelet“, ca noi coronatii voru pleca numai decât in România si inca chiaru la Bucuresci, dlu M. că oficialu la direcționea calei ferate, si dnu B. că fosta preparrandista pote că invictatoresa, la atare pensionatul alu pravoslavnicilor din Bucuresci. Asiá numescu aici pre români, caru nu credu mantuirea dela sant'a unire.

O tu buna Romania! Tu că o mama buna si dulce, pre multi ai tienutu in sinulu teu si i-ai nutritu, că pre nesce fii ai tei, iéra ei pentru pâne au aruncat cu pietri in tine!!! Pentru aceea tu totu nu ai perit, nici nu vei perfi; caci tu fiindu credincioasa si buna, Ddieu este cu tine, cine poate fi in contr'a ta?!

Pasiesce numai inainte pre calea cea buna si si destépta si te vei inaltia si mari, ne potenduti strică fii cei rei din sinulu teu....?

Acum secet'a au disparutu de pre la noi, caci au ploaui destulu, ne tememus inse, ca este tardiu. Dupa plóia au urmatu frig, asiá cătu ne tememus de o bruma, ce poate aduce multa stricaciune. —

Cu permisiunea d-vôstra, ne vomu incercá a descrie si decursulu concertului reunii. de cantu concentrate in Clusiu**).

*) Biserica dispenseza in casuri exceptiunale, si asiá se vedea a fostu si acésta. R.

**) Asceptâmu. Red.

Dupa „Tromp. Carp.“ comunicâmu unu regulamentu care facu rotunda prin pres'a din România si acum trecu si in cea strâna si apoi o epistola comparativa in-tre alte armate si cea româna. Eata aici epistol a:

Stimate domnule redactoru, si veteranolu meu. Me adresediu la domnia ta sub doce titule: Că celu mai distinsu jurnalistu alu tierei si că vechia osiasiu. Sciu ca vei intrebuinta tota eloquint'a domniei tale, spre a ajutâ implinirea dorintielor nostru.

Primesce distins'a consideratia dela una camaradu de arme.

Doi ómeni, dela 1859 incoce, au facutu multu pentru armat'a româna. Doi ministri de resbelu: Generalu Florescu de sub Cuza-Voda si generalu Florescu de sub printiul Carolu; sub printiul Cuza, din 5 regimenter de linie, 2 baterii de artelerie si 6 escadrone de lanceeri, au facutu: 7 regimenter de linie, 1 batalionu de venatori, 1 de geniv, 8 baterii de artelerie, 2 regimenter de lanceeri, etc. Sub printiul Carolu, din o lege de inarmare fictiva, a facutu o realitate; din trupele de dorobanti si graniceri ce concurau cu turci prin neregula, a facutu frumos'a cavaleria usiéra, calarasiu, ce numera astadi 8 regimenter seu 32 escadrone, si plina de vitoriu, si infanteria de linie, dorobantii, 8 regimenter seu 32 batalionu, cari voru devenit preste pucinu o ostre minunata; nu vomu mai vorbi de cele-lalte ameliorari ale armatei, ci vomu trece repede la subiectulu nostru.

Vomu a vorbi despre disproportiona ce exista intre diferitele arme la noi. Vomu luá că norma Bavaria care are mai aceeași populatia că noi: 4,800,000. Acestu statu are 2 corpuri de armata seu 15 regimenter de infanterie, 10 batalionu de venatori, 6 regimenter de chevaux-legers, 2 regimenter de cuirassieri si 2 de ulani, 1 companie de drumu de loru, 2 batalionu de pioneri si 2 de trenu, care dau unu totalu de 55 batalionu de infanterie, 50 escadrone de cavalerie si 5 batalionu de arme speciale si acesorii. Seu deca vomu considera batalionulu de o fortia cu celu prusiano a 1000 ómeni si escadronulu a 150, facu unu totalu de 55—60 mil infanteria cu 7500 cavalerie seu 67000 trupe in pace. Noi avem armata permanenta si teritoriale impreuna, mai totu acelasi numeru; prin urmare amu putea sa ne credemus totu la unu nivelu cu Bavaria, dara se intorce chestia.

Dupa legile proportioniei armelor, in tempii actuali Prussia are 96 guri de focu la 30,000 ómeni seu 3 $\frac{1}{5}$,000 guri de focu la 1000 de ómeni. Bavaria are: 2 brigader de artelerie compuse de 4 regimenter: 1. Printiul Leopoldu; 2. Regi-

mentulu Brodesser; 3. Regimentul Re-gin'a Mari'a si alu 4. Regimentul Rege-lui; seu 8 divisiune de cate 4 baterii seu 32 baterii de câmpu.

Regimentulu 1 are una divisionu de artelerie de forteretă, alu 2 regimenter unu divisionu de arteleria calare si unu de forteretă, alu 3 unu de forteretă si unu de artelerie calare si alu 4, unu divisiunu de forteretă seu unu totalu de 32 baterii de câmpu montate, a 6 tunuri, 8 baterii calare si 16 companii de forteretă; adeca 240 guri de focu de câmpu si 128 guri de focu de forteretă. Acestea dura pentru 67—70 mil de soldati dupa proportia de 3 $\frac{1}{5}$,000 guri de focu la 1000 de ómeni, Bavaria are 3 $\frac{1}{2}$ guri de focu la 1000 de ómeni, ceea ce-i da o mare superioritate; artileria marindu moral'a trupelor. Proba, ca Napoleonu in ultimele sale resbele candu avea trupe slabe, si inmultise artileria pâna la 3 guri de focu de 1000 ómeni.

Noi inse, pentru 62—70,000 ómeni seu armat'a nostra de resbelu — permanenta cu rezervele sole si teritoriala cu rezervele sole — nu avemus de catu 16 baterii a 6 tunuri seu unu totalu de 96 tunuri ce nu da de catu 1 $\frac{2}{7}$,000 de 1000 ómeni; pe catu vreme ne-aru trebui, considerandu ne-experientia o-trei nostre, celu pucinu 3 $\frac{1}{2}$ guri de focu, ceea ce aru da 240 guri de focu ca si Bavaria.

Deci, acelu creatoru alu armatei române, acelu geniu bunu alu ei, aru putea remediat acestoi reu in unu modu forte practicu: Din acese 2 regimenter permanente de cate 8 baterii, se formeze 4 regimenter a cate 4 baterii active si 4 teritoriale montate, si avendu sia care si cate o baterie permanenta calare; ceea ce aru da unu efectivu de 36 baterii, a cate 6 tunuri seu 216, ceea ce s'ar u apropriu mai multu de proportia necesaria de 3 $\frac{1}{5}$,000, de catu cum este arteleria de astadi.

Acesta organizatie a arteleriei aru presentá ayantagiele economice avendu mai totu numerul de adi alu trupelor, numai cadrele marindu-se, si aru da unitatea si increderea necesaria arteleriei teritoriale lucrându si fiindu vecinu la unu locu cu cea permanenta.

Amu finitu cele ce aveamur de disu, fiindu pre deplinu convinsu ca deca aceste renduri voru provocá o discusione intre ómenii speciali, totu au adusu obolul loru pre altariul ddeuloi Marte.

Regulamentu
asupra instrucționiei militare in scole.
1. Instructia militara este obligatorie pentru toti elevii din scolele publice, sia primarie, sia secundarie, si facultativa pentru cei din scolele private.

nuto in Sabiu, se oduse unu conclusu in privint'a restaurarei metropolii, iéra in anu 1851 se asternu ministeriul de culte unu nou memorialu din partea Eppului Andreiu Siagun'a, — dara totu incercările de pâna aci in privint'a asta fura zadarnice, din caus'a absolutismului.

Nu multu dupa acea convocându-se senatul imperial inmultit la Viena, la acesta fu chematul pentru Ardélu eppulu Siagun'a, pentru Banatu Andreiu Mocioni, si baronulu Nicolau Petru pentru Be-covin'a. Totu pre atunci venise la Viena si metropolitul serb Raiacicei, carele voia sa subordineze jurisdicționele metropolitane in contra canonelor, diecsele Ardélului, Bucovinei si Dalmaciei. Acestei archierei români si serbi, impreuna cu senatorii imperiali laici români, tineru 2 conferintie, unde se sfatuiră asupra recerintielor bisericei ortodoxe din intregi imperiu, in 28 Iunie 1860, care inse nu avura nici unu rezultat favoritoriu, din cauza ca Metropolitul serb tientea mereu la subjugarea bisericei rom. ort. facendo petiție la imperatulu in asta privintia, iéra eppulu Siagun'a cu ceilalti 2 senatori imperiali facendo contra petiționi („V. M.“ pag. 185) de unde apoi se escara lupte infoate si certe diurnalistiche. —

(Va urmă)

FOISIORA.

O privire scurta asupra Metropoliei nostre române ort. din Transilvania, dela urdîrea acelei pâna in tempulu de astadi.

(Urmare.)

Români remasi in credincioasa loru stramosiesca, fura intr'unu restempu lungu de 83 de ani fâra de metropolit si fâra de nici onu Archiereu; alergau crestinii pre la metropoliele din Bucuresci, Suciu'a si cea serbesca din Carlovitz, spre a-si cautâ mangaierea cea sufletesca.

Biserica ortodoxa româna chiaru si in acele tempuri fatale si avé aperatori forte zelosi. Ierarchia unita tienu pre atunci unu sinodu in 5 Novembre 1728, la mandatul rectorelor iezuitilor din Clusiu, căruia cum dice Samuil Clainu si era in credintiata administratiunea diecesei unite, in care se decisera mai multe puncte in contra ortodocsimului d. e. că sa acuse acelui-a-si rectore pre pop'a Mai latu din Sion'a, scaunul Cohalmului, despre care se dicea ca face turburari in contra unitilor etc. etc.

Dupa multe cereri se rendoi in fine crestinilor ortodocsi din Ardélu la an. 1761 unu locotenitoru eppescu in persoana Eppului din Bud'a Dionisius Novacoviciu; acestu'a i urmă Sofroniu

Chirilovicu in 2 Martie 1770, carele inca administrâ provisoriu pre români ardeleni. Ambii acesti Eppi visitara bisericele nostre din Ardélu, si si dedera multa silintia pentru reintregirea vacantelui scaunu eppescu alu Ardélului, si asiá in urm'a ne-sintieloru acestoru Eppi strângi administratori, si a rogamintelor clerului si poropului ardelenu, dupa unu intervalu de 83 de ani, dela apostasi'a lui Atanasiu 1700, se denumi in 6 Novembre 1783 de Eppu alu bisericei ort. din Ardélu Gedonu Nichiticiu, carele asta biserica Ardélului in starea cea mai trista si mai deplorayera, căruia i urmă Gerasimu Adamoviciu in 25 Maiu 1789. La starintele acestui Eppu se aduse in diet'a Ardélului din 1791 art. 60 de lege, prin care religiunea ortodoxa se scose din rendulu oclor' tolerante, si i se dede exercitul liberu de religiune. Ambii acesti Eppi avuse residenția in Sabiu, si se inmormentasa in Resinariu. In cele dogmatice si curatu spirituale au fostu subordinati Metropolitului si sinodului metropolitanu alu Carlovitzului.

Dela mórtea Eppului Gerasimu Adamovici 1796 ormai ierasi unu interspatiu de 14 ani, in care români ardeleni ort. fura lipsiti de Eppu pâna cându la anu 1810, alese de Eppu Vasiliu Mog'a, carele inca se interesă multa pentru biserica sea, si aru si lucratu si mai multu,

2. Elevii dela 13 pâna la 15 ani voru fi esercitati la scol'a soldatului si scol'a de companie fără arme, dela 15 ani in susu aceleasi esercitii cu arme.

Acesta instructia se va face numai in practica.

3. Elevii din cele două clase din urma ale scolelor secondarie suntu datori a invetia si in teoria si in practica cu arme scol'a soldatului, scol'a de companie, tragerea in tienta, servitiul in companie, servitiul de garnisona si servitiul interioru.

4. Elevii cuprinsi in art. 3 si cari se voru distinge in instructia militara si voru fi dobenditi si la cele-lalte cursuri ale clasei celu pucinu nota 7, potu fi inaintati la gradoul de caporali si sub oficeri-elevi. Aceste grade se conferu pentru tempolu in care elevulu se afla in scola.

5. Fia-care scola va forma o fracie de troapa dupa numerulu elevilor dela o sectie pâna la o companie inclusivu.

Intr'unirea mai multor scole alcatuindu batalionulu se va face in dilele de serbatori.

6. Fia-care scola va avea una instructoru militaru.

7. Scolele ce formeaza o companie si suntu compuse din elevii prevăzuti la art. 3 voru si comandante de uno oficieru din armata hotarit in fia-care garnisona de ministeriu de resbelu, oficierul comandantu are sub ordinele sele pre instructorulu militaru si executu singuru exercitiile in dilele si orele hotarite.

Oficierul comandantu pote merge la instructii insocitu de suboficierii din corpulu seu, spre a lu ajută in instructia elevilor.

8. Instructorulu militaru va fi incarcato si cu exercitiul gimnasticei.

9. Un'a seu mai multe scole alcatuindu batalionulu voru avea drapelul cu inscriptia: „victoriulu“ si initialele domnitorului.

10. Exercitiul militaru se face in corteza scoliei seu in locuri apropiate si anume destinate de 2 ori pre septamâna; iera exercitiile gymnastice la aceleasi ore de 2 ori pre septamâna, in localulu scoliei.

11. Uniforma elevilor din ori ce scola va si ca aceea a dorobantilor, cu deosebire ca la gulerulu bluzei, tunicii seu mantelei voru portă cate 2 frunze de postavu albu de fia-care parte a gulerului.

Facerea si portarea uniformei din partea elevilor este facultativa. Nu se va permite in se nici o alta uniforma, decat cea descrisa mai susu.

12. Elevii in uniforma suntu datori a da respectul cuvenit grad-loru militare superioare si suntu constrensi indatorilor disciplinei militare, in limitele reglementelor scolare, in ceea ce privesce penalitatele.

13. Scolele din Bucuresci si Iasi voru fi puse catu pentru instructia militara, sub directiunea unui colonelu sielsu de regimento, in cele-lalte orasie, resedinta de prefectura, sub directia unui maioru; iera in comunele rurale sub a ceea a sielsului companii de dorobanti.

14. La finele fia-carii anu scolaru si inainte de St. Petru, uno esamenu publicu se va face in presența comandanțului fia-cărei scol'e; resultatul esamensului va fi consegnat pentru fia-care elevu in certificatul seu de studiu. Iera parada militara a elevilor tuturor scolelor concentrate intr'au locu a nume determinato, se va face in dimineti'a dilei de St. Petru, inainte de impartirea premiilor.

Ministrul de resbelu, Florescu.

Ministrul instructiunii publice si alu cultelor, T. Maiorescu.

feriora, fia-care cu cate 3 clase — seincepe anul scol. 1874/5 cu 1 Septembrest. v. 1874.

Inscrierile se facu incependo din 30 Aug. pâna in 6 Sept. in orele 8—12 a.m. in cancelari'a directionei scolare.

Publicandu acestea spre orientare subscrisea directiune se afla in placut a pasiune, a aduce totu odala la cunoștința onoratului publicu scirea imbucurătoria de mare importanta:

1) ca Inaltul Ministeriu regiu ungurescu de culte si Instructiune publica a binevoitoi prin emisul suo din 14 Iuliu a. cur. Nr. 18260 a conferis scol'e inostrre comerciale secundare — in care se primesc elevi, cari au absolvatu cu succesu scol'a reala inferiora seu gimnasiulu infer. — dreptul de publicitate si facultate, de a estrada testimoni'i recunoscute de statu;

2) ca cu incepulum anului scol. 1874/5 se va deschide — multiamita marinimosului concursu alu on. Reuniuni a femeilor române din Brasovu — si clas'a V-a de feticie, in care pre lângă locurulu de mâna se voru instrui elevile prin profesoari specialisti in studiele cele mai necesarie pentru cultura mai desvoltata a secolui femeieseu.

Brasovu in Augustu 1874.
Directorul scolelor centrale rom. gr. or.

Dr. I. Mesiot'a.

** Dela Orestia ni se serie ca acolo in 14 Augustu a. c. s'au intregit comitetul detinencesu si totu in acea di au depusu memri alesi si joramentulu. Comitetul consta din 23 români, 23 magari si 23 sasi. — Dupa depunerea juramentului, presiedintele de locu pasi la alegerea oratorului, la carea intronindo se magiarii cu români alesera in cea mai buna concordia uno român ad pre dlu advocate Dr. A. Tino o. — Acum 4 ani inca fu dlu Dr. rogu din partea mai multor etatieri ca sa primesca asupra-si acestu oficiu, inse nevoindu a primii — sasii se sciura folosi de ocasiune — si alesera uno sasu.

** Ce-va pentru scola. Comunicam in estrasu o noua ordinatiune a d-lui ministru de instructiune, in dreptata cîtra tote jurisdictiunile si toti inspectorii scolari reg. in care se dice intre altele: ca § 48 alu legei 38 din 1868 nici pâna acum dupa decursulu de 6 ani, nu aru fi intratu in vietia; ca poporul de rendu se tiene inca de reulu obiceiu vechiu, de a-si trame copii 2, 3 multu 4 ani la scola si a i retiené apoi dela scola fără nici uno scrupulu, nesatisfacendu astfelui nici datorintielor de a-si trame copii de 6 ani la scola, de tote dilele pâna ajungu etatea de 12 ani, prin urmare a-i lasă de cercetăza scola 6 ani deplinu, nici acelei datorintie de a trame conformu §§ 48, 50 si 52 copii de 12 ani la scola de repetitiune pre tempu de 3 ani, pâna ajunge etatea de 15 ani.

Ca nu s'aru cercetă scola in modulu indigitatu, aru fi de vina in cetatile mari si mici si acelu usu ilegalu si condemnabilu, pre care colegiulu invetiatorescu lu mai sustiene cu forta, ca invetiumentul calculat conformu § 48 nr. 1 pre tempu de 6 ani se subdivide pre 4 ani seu clase, astfelui incat studiele impartite pre 6 ani se propunu in 4 ani, de unde urmăda ca pruncii nu se eualifica conformu legei si planului de studiu, indicatu de inaltulu ministeriu.

Se provoca deci inspectoratele scolastice a insistă eventualmente cu asistentia jurisdictiunilor, ca §§ citati sa se observe cu tota strictetia si rigorea si anume parintii fia chiaru cu pedepsirea loru, sa se constringa a trame copii la scola de tote dilele dela alu 6-le pâna la alu 12-lea anu si dela alu 13—15 anu a-i trame la scola de repetitiune in tempulu de ierna celu pucinu 5 si in celude veră celu pucinu 2 ore pe septamâna.

Totu aceste se pretindu si dela scolile poporale confesiunale.

** (Focuri). Din părtele Turdei sub 13 Augustu 1874 ni se serie: Incendi infrocesiate si inspaimentatorie care s'a in templatu in giurulu acesta, rendulu de omeni cari vietuescu nu au pomenit. — In comun'a Agarbiciu (Egerbegy) in 29 Aprilie st. v. intre 11 si 12 ore noaptea, din negrigia femeii unui locuitoru serimanu s'a aprinsu casutia, ventulu era forte, si asi in trei ore s'a prefacutu in cenusia 114 case cu tota cladirile economice, intre cari s'a trei locuinte a servitorilor bisericesci gr. or. S'a mai consumat prin infuriatulu elementu un'a biserică rom. cat., doi prunci, o vaca si mai multi porci, numerosi locuitori raniti de flacari cîndu de o parte, cîndu de alta, n'au putut sa scutescă mai nimică, parte ca iau astazi pre locuitori dormindu, parte pentru repediunea cea mare. — Dupa vre-o cîteva dile, totu in acesta comună la unu posesoru, din trasnitu a arsu o sireada de paie; nu multu dupa acesta jucandu-se prunci cu lemnus pre la amedi altă grama de paie, omenii inspaimentati alergu dela câmpu fără pelarii la stinsu. Furi a cea infiorătorie cu tota aceste nu s'a indestulit, ci totu in Agarbiciu in 3/15 Augustu dupa amedi la 2 ore, apriatu nu se scie, din ce, o clacie de fenu aprindendu-se, prin durata seceta fiindu tota uscate si suflandu ventulu, s'a prefacutu in cenusia 19 locuinte nu numai cu siuri, poeti si alt. — dara si tota rodurile adunate acasa, grâu, fenu (afara de cuceruzu). Din Turda au grabitul stangerorii de focu cu puscile de apa de au ajutat cîtu au potut; poporul fără deosebire asi si de spaimentatu incat audiu pre oricine vaetandu-se si alergandu, nu cerca causă, ci apuca ce pote din case, si fug la câmpu. Nu e mirare, cîci cîte focuri s'a in templatu pre aici te pune in uimire.

— Dupa intai'a arsura din Agarbiciu in data a urmatu focu, in scaunulu Ariesiului in comun'a Varfaleu — unde arse noaptea 7 case cu tota apartienatorele de densele. In comun'a Harastasiu a arsu biserică rom. cat. — si din ciurda uno bou in urm'a unui trasnitu. — In 30 Iuliu st. v. a unui a macelariu in otarulu Turdei uno stogu cu 100 elai de grâu s'a topitul prin flacara. — La Muresiu-Ludosiu prin soldatii cari caletorescu la M. Vasilei la exercitiile militare a arsu la 6 economi tota. — In 24 Aug. in otarulu Muresiu-Ludosiu noaptea, s'a aprinsu 6000 elai de grâu a Escolentici Sele dlui cancelariu imper. Iul. Andras y, la câmpu, dupa cum mi s'a serisu, si au arsu indelungatu. — In 5/17 Augustu inainte de amedi, uno economu din G. Cristuru, din hotarulu M. Chetiei incarcandu uno caru de fenu, prunculu lui a facutu focu sa friga cuceruzu, pornindu-se uno ventu de cîtra resaritul a aruncatul foculu in carulu cu fenu, le-a succedut de a imburdatu fenulu care ardea, carulu l'a măntuitu, dara a apucat perjoliu in ierbă uscata, si s'a pornitul cu o furia ne mai audita de curendu, in hotarulu G. Cristurului a arsu 26 capitia de fenu, fiindu imprasciate prin fanatie. S'a pornit o nenorocire nespusa, inse dupa trasulu campanelor la tota bisericile, G. Cristureni cu micu cu mare, au esitul la câmpu si au impededat foculu. — Totu in acela si a arsu in Aiudu precum se aude depositulu honvedilor. Inainte cu vre-o cîteva septamâni totu in Aiudu a fostu focu, atunci a arsu si o pasca de apa dusă de stangerorii de focu. — In septamâna trecuta in orașulu Turda a arsu inca 2 stoguri de grâu, 2 economi, si afara de aceia inca 3 casuri de focu s'a in templatu. — In 9 I. c. s'a aprinsu o padure in hotarulu Frasei de Câmpie care numai cu greutate s'a stinsu; causă incendiului a fostu frigul cucerudilor.

La aceste numerose incendiuri causă prima o pôrta fiii, negrigia, neprivighiera la purtarea pruncilor, apoi si invidia. Amu descrisul aceste neplacute calamităti, ca sa se padișca si altii cari nu au arsu catu potu densii; inse pre lângă tote recomandu a sigurarea! M.

** (Porcuse si selbaceci impuscatu si in locu de multa amita procesu). Acum suntu 3 ani de cîndu uno porcuse selbaceci si-a asidiumentu in padurile Bobalnei

comit. Hunedoarei, din care ca o fiara selbacea din tempu in tempu strabatea prin cuceruzele locuitorilor, unde le-a facutu daune enorme. In 6 Augustu a. c. pre la 4 ore dopa amedi uno noru infrocesiatu cu o ruptura de ghiața ne acoperi intregu tienutulu acestei comune, asi cîtu numai in diu' următoria se potu topfi de prin vii, gradini, campii etc. — Indata dupa acestu ospe neasceptat s'a facutu cele necesarie la on. perceptoratu r. din Orestia pentru ca locuitorii celu putinu pre uno quartulu sa capete relaxatia de dare, resultatul pâna acum nu ne este cunoscutu.

Dupa uno reu urmeza altula; — putinul cuceruzu lovitur de ghiața din 6 Augustu pote ca locuitorii acestei comune nu voru se fia asi de norocosi a-lu adună in siurile loru, din cauza ca: porcul ce de 3 ani fu ospe de aproape — s'a acompaniatu si cu altii asemenea, cari in tote noptile lasa dupa sine urme de dauna ce storeu lacremi din ochii locuitorilor cîndu suntu siliti a aduce in tota dimineti'a cu carale daun'a ce o facu aceea animale infiorătorie.

Unu bravu soldatu Filipu Filipu din Babol'nă, uno omu de o statura destulu de potrivita cu Batori (?) de pre campulu pânci din 1476 — aduse in 23 Aug. 1874 in satu unul dintre acestea selbataciuni infiorătorie, carea toti locuitorii vediendu seletan de bucuria, de o parte, cîci unul dintre damnicatorii loru este mortu — iera de alta parte altii se inspaimentara de uno astu-feliu de animalu. Marimea a fostu asemenea unui vitiul de 2 ani si totosi bravul soldatu astu-feliu si-a desearcatu puso' incat o lovitura mortală in grumazi i-a fostu de ajunsu spre a remane pre locu.

Venatul aici, ca si in alte locuri este arandat. Deçi audiendu, si vediendu faptul acesta posesorii din locu cerura ca prad'a sa se dea orendatorului, proprie posesorului, inbaiandu pre benefaciatorulu bobalnenilor a-i se platit puscatur'a (Schussgeld), la ce inse densulu nu se invoi, ca dupa o truda si panda de 2—3 septamâni sa i se platasesca numai pusicatur'a. Pre lângă acea cîndu s'a licitatul venatulu pentru comun'a nostra, ni s'a publicato din partea antistelui comunale ca: iepuri, poternici, rati si selbaceci, precum si solonciu nu este iertat a puscă; lupi, vulpi, etc. inse cari suntu rapitorii si facu daona precum si porcul selbaceci, este iertat. Luerulu pâna acum sta astu-feliu, ca atâtul posesorii cîtu si judele procesuale voiescu a aduce incrolu scolo, ca bravul bobalnen si facu daona precum si porcul selbaceci, carele densulu la impertitul locuitorilor spre resbunare pentru dauna. Totu in 23/8 amu facutu oficiose aretare prin on. dnu jude procesuale inclitului comitatul ca sa se faca o gîna publica de lupi si porci selbaceci.

Bobalnenii se temu cu tote acestea ca disulu F. Filipu totu odata si benefaciatorul va fi incarcerat. De acela si densulu si-a perduto incat-va opragiul, si de atunci s'a disgustat de a mai esi noaptea dopa socii mortului. Locuitorii in tote noptile pazescu cu focu, furci de fier, inse nu suntu in stare de a se apera. Resultatul se va publica.

Raportu comercial

Sabiul 1 Septembrie n. Grâu 5 fl. 33 xr. frumos, 5 fl. — xr. mestecatu, 4 fl. 67 xr. ecalit. infer.; secară 3 fl. 40 xr. pâna 3 fl. — ; — orzu fl. 3; ovesu 1 fl. 53 pâna 1 fl. 27 xr.; cuceruzu (porumb) 4 fl. — xr.; cartofi 1 fl. 60 xr. galătă austriaca.

Canepea — fl. majă.

Linte 6 fl. — xr.; mazarea 6 fl. 67 xr., Fasolea 6 fl. — xr.

Fene legatu — fl. 60, nelegatu — fl. 60 xr., paie lungi 80 xr., scurte 70 xr., majă.

Lemne de focu 8—9 fl. stang. austri.

Carnea de vita 18—20 p. de porc 23 xr. Unsoreu 79 xr. pâna la 1 fl. 20 cup'a.

Burs'a de Vien'a.

Din 21 Augustu (2 Sept. 1874).

Metalicele 5%	71 75
Imprumutul nationalu 5% (argintu)	74 80
Imprumutul de statu din 1860...	109 25
Actiuni de banca...	275 —
Actiuni de creditu...	239 50
Obligationi de desdaunare Unguresci	78 25
Argintu...	103 70
Galbinu...	—
Napoleonu d'auru (poli)...	8 81

Varietati.

** Anunciu scolasticu. La scolile centrale române gr. orientale din Brasovu — scolile primarie cu 4 clase pentru copii si totu atatea pentru copile, la gimnasiulu de 8 clase, scol'a comerciala secundaria si scol'a reala in-

La Nr. pp. 150—1874.

Concursu.

Devenindu vacanta statuinea invetiatorésca din comun'a româna gr. or Agribiciu in protopresbiteratulu Clusului, se scrie concursu pâna in 10 Sept. 1874.

Emolumentele suntu : a) 120 fl. v. a. b) 24 mertie bucate de pâne c) 6 orgii $\square$ de lemn, d) quartiru liberu in cas'a scôle.

Doritorii a ocupá acésta statione invetiatorésca, suntu positi a-si adresá petitionile loru instruite in sensulu §-lui 13 din Statutulu org. cătra sinodului parochiale, si ale substerne pâna la terminulu presiptu, că in 14 sa se pôta tiené alegerea. —

Clusiu 1 Augustu 1874.

In contilegere cu comitetulu parochialu.

V. Rosiescu
(3—3)

Concursu.

Devenindu vacanta postulu de invetiatoriu de a II-a clasa la scôla capitolala gr. or. din Veneti'a inferioara, se scrie prin acésta concursu.

Doritorii de a ocupá acela postu, au de a documentá in cererile loru, bine instruite, si inaintande celu multu pâna in 15 Septembre a. c. st. v. la inspectoratulu districtuale de scôla, adeca la protopresbiteratulu 1-iu alu Fagarasiu-lui, ca

a) au absolvatu cu succesu celo putinu 4 clase gimnasiale, si afara de acésta, ca

b) au absolvatu teologi'a séu pedagogi'a si dupa putintia ca

c) au depusu si esamenulu de cuaificatione si ca alcum corespondu cerintelor statutului nostru organicu.

Emolumentele suntu :

1. Salariu anual de 200 fl. v. a., care se va solve lunatim anticipative.

2. Quartiru liberu si in fine,

3. 6 stangini de lemn.

Dela Efori'a scôlei capitale gr. or. din Veneti'a inferiore 8 Augustu 1874.

Ioanu Gr a m'a,
presid. eforiei.
Petrus Popescu,
protopopu.
(3—3)

Nr. 1999/Sc. — pl. 13. 1874.

Concursu.

Devenindu vacanta din fundatiunea Franciscu — Iosefian'a 4 stipendi, si anume: unulu de 250 fl. v. a. pentru asultatori la vre-o Unversitate séu unu Politehnice; doué de căte 100 fl. v. a. pentru asultatorila vre-o academia din patria, si unulu de 50 fl. pentru scolari la gimnasia, scôle comerciale séu reali, — iéra din fundatiunea Magajana unulu de 50 fl. pentru scôle gimnasiali, comerciale séu reali — pentru conferirea loru se scrie prin acésta concursu cu terminulu pâna la 15 Septembre a. c. st. vechiu.

Competitorii la aceste stipendii au a-si substerne Consistoriul archidiecesanu pâna la terminulu pusu, cererile loru instruite cu atestatu de botezu, ca suntu români de religiunea gr. or., cu atestatu scolasticu despre sporiulu facutu in studii, cu atestatu de paupertate; si in fine cu unu reversu despre aceea, cum-ca dupa absolvirea studielor voru servî in patria celu pucinu 6 ani, din contra voru rebonificá sum'a intréga a ajutoriului primitu.

Sabiu, din siedinti'a Consistoriu lui archidiecesanu plenariu tie-nuta in 10 Augustu 1874.

(3—3)

Nr. 2447 — 1874.

Concursu.

Cu gratiosulu decretu alu inaltului Ministeriu reg. ung. de culte si instruc-tiunea publica de dtulu 2 Augustu 1874 Nr. 6504 aprobandu-se fundatiunea de stipendie a lui Ioanu Gavrilu Vajda de Soos-Mezö (Globo) fostului casariu de banca la cas'a regia principală, si a so-

iei lui Elisabet'a nascuta Folioviciu: pre anulu scolasticu 1874/5 cu acésta se scrie concursu publicu la trei stipendie de căte 60 fl. v. a. si unu stipendiu de 50 fl. v. a.

Competitorii la acestea stipendie au sa-si substerna suplicele loru la subscrisulu Consistoriu metropolitanu gr. cat. alu Alb'a-Iulie celu multu pâna la 25/13 Septembrie 1874.

In suplice voro avé de a documentá : a) ca frequentáza vre-o scôla publica reala, gimnasia, academia, séu universitate ori politecnica că ascultatori ordinari. —

b) ca au portare morale buna, ca au facutu progresu bunu in studie, ca suntu de religiunea gr. cat. séu de confesiunea gr. resaritena, si ca sciu bine romanesce. —

c) ca suntu consangenii cu piulu fundatore séu cu soci'a acestui.

La casulu cându din familiile fundatorilor nu s'aru affá competitori qualificati, stipendiale se voru conferi la teneri români, cari voru paté sa documenteze :

a) ca frequentáza vre-o scôla publica reala, gimnasia, academia, universitate séu politecnica că ascultatori ordinari. —

b) ca au portare morale buna, ca au facutu progresu celu mai eminentu in studia preste totu, — ca suntu de religiunea gr. cat. séu de confesiunea gr. resaritena, — ca sciu bine romanesce, si ca intru adeveru suntu seraci si lipiti de medilóce de intretienere.

Din siedinti'a Consistoriului metropolitanu gr. cat. din Alb'a-Iulie tienuta in Blasius la 22/10 Augustu 1874.

Consistoriulu metropolitanu gr. cat. de Alb'a-Iulie si Fagarasiu.

(3—3)

Concursu.

Spre ocuparea statuinei de invetiatoriu primariu la scôla confessionala Dragusiu Protopopiatulu Fagarasiului II se scrie concursu pâna la 1 Sept.

Emolumentele suntu 180 fl. v. a., quartiru in edificiulu scôlei si lemn de focu dupa trebuintia.

Cei cari aru dorí se ocupe acésta statuine sa produca atestatu, precum ca au absolvit celu putinu 2 clase gimnasiale si atestatu de cuaificatione, fiindu de rel. gr. or.

Avrigu, 11 Augustu 1874.

In contilegere cu comitetulu parochialu.

Vasiliu Macsimu,
adm. prot. Fagarasiului II.
(3—3)

ad Nr. 109 protop. — 1874.

Concursu.

Devenindu vacanta statuinea de invetiatoriu la scôla confessionala greco-orientale din Cetea in protopresbiteratulu Albei-Iulie prin acésta se scrie concursu pâna la 1 Septembre st. vechiu.

Emolumentele suntu :

1) 140 fl. v. a. din fondulu scol. care se va plati in 4 rate egali.

2) 2 orgii de lemn.

3) 6 ferdele grâu mestecatu ; si

4) quartiru liberu.

Doritorii de a ocupá acésta statuine, sa binevoiesca a-si asterne petitionile loru instruite conformu prescriseloru Statutului organicu la subscrisulu pâna la terminulu susu indigitatu.

Alb'a-Iulie 12 Ang. 1874.

In contilegere cu comitetulu parochialu.

Alessandru Tordosianu,
(3—3)

a.; b) quartiru liberu in cas'a scôlei ; c) O remuneratie pentru scôla de repetiune si adulți. —

Doritorii de a ocupá acestu postu, suntu positi a-si tramite petitionile sale subscrisulu pâna in 5 Sept. a. c. fiindu instruite in sensulu §-lui 13 alu Stat. org. si adresate cătra sinodului parochialo.

In contilegere cu comitetulu parochialo.

Clasiu 9 Augustu 1874.

V. Rosiescu,
(3—3)

Concursu.

Pentru ocuparea unui postu de capelanu, pre lângă venerabilul betranu parochu primariu in parochia de clas'a I-a gr. or. din Satulungu in tractulu protopopescu I-iu alu Brasiovului si aseorre consistorialu titularu parintele Neagoe Pope'a se scrie prin acésta, cu concesiunea maritului consistoriu archidiecesanu, concursu cu terminu pâna in 20 Septembrie a. c.

Cu postulu acesta este impreunata a trei'a parte din töte venitele parochiale ale prementionatului parochu.

Concurrentii au a tramite prea onoratului domnu protopopu Iosifu Baracu la Brasiovu suplicele loru, instruite in sensulu statutului organicu si conformu dispositiunilor sinodului archidiecesanu din 1873 pentru regularea parochielor § 16 p. b.

Satulungu in 6 Augustu 1884.

In contilegere cu prea onoratulu domnu protopopu respectivu, Comitetulu parochialu dela biserică Sântei Adormiri din Satulungu.

(2—3)

Concursu.

Fiindu necesitate a se asiedia unu capelanu, pre lângă neputinciosulu parochu Nicolae Gajea din comun'a Cheia in protopresbiteratulu Branului, se scrie prin acésta concursu :

Emolumentele impreunate cu statuine acésta de capelano, suntu : jumetate din töte venitele parochiei, Cheia, care fiindu calificata de clas'a a III-a are o dotatiune anuala de 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta statuine, sa-si asterne concursele loru, instruite dupa prescrisele statutului organicu, — pâna la 14 Septembre 1874 cându se va tiené si alegerea — la protopresbiteratulu Branului.

Chei'a in 14 Augustu 1874.

Comitetulu parochialu in contilegere cu parintele protopopu alternatoriu.

(2—3)

Concursu.

Pentru indeplinirea statuinei a dô'a de parochu in comun'a Lodosiu, scaun. Mercurei, se deschide concursu, pâna la 15 Septembre a. c. st. v.

Doritorii de a ocupá acésta statuine, si voru adresá cererile loru, — instruite conformu dispositiunilor statut. org. si a concluselor sinodului archidiecesanu din anulu 1873 — subsemnatulu adm. prot. in Mercurea, pâna la terminulu indicat.

Dotatiunea :

a) 150 fl. v. a. din cas'a alodiale.

b) dela 200 familii căte o ferdela cucuruza sfemitu.

c) Accidentile stolaii uscate.

Mercurea 12 Augustu 1874.

In contilegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Dracu,
(2—3)

Concursu.

Pentru ocuparea a dôue posturi invetiatorésce la scôla normală din Câmpeni confessională gr. or. se deschide prin acésta concursu.

Salariile impreunate cu aceste posturi suntu : Invetiatorul de clas'a I 300 fl. v. a. ; de clas'a a II 400 fl. v.

a. alta nimic'a. Quartiru si lemn na li se dă.

Doritorii de a ocupá aceste posturi invetiatorésce, au a-si tramite petitionile loru instruite in sensulu § 13 din Statutul organicu pâna in 18 Sept. st. v. a. c. Seauului protopresbiteratulu gr. or. in Câmpeni.

In contilegere cu comitetulu parochialo gr. or. din Câmpeni.

Câmpeni 8 Augustu 1874.
Ioanu Patiti'a,
(3—2)

Concursu.

Pentru ocuparea statuinei vacante de invetiatoriu de clas'a a II-a in comun'a Sanpetru protopresbiteratulu gr. or. alu II-le alu Brasiovului se scrie concursu pâna la 29 Aug. a. c. st. v.

Emolumentele suntu : Salariu anualu 180 fl. v. a., pentru quartiru 20 fl. v. a. din cas'a alodiale ; dela fia-care copilo scolaru 40 xr.

Din beneficiile comunale : sdeca parte la impartirea lvediei comune de fenu si unu stratu de varza.

Concurrentii au sa scie cantările si tipiculu bisericiei ; care are sa fia si că cantorul pentru care servitul i se platesce dela fia-care gasda 5 cupe bucate, cucuruza séu orzu dela fia-care gazda neosticu 20 xr. veduvele 20 xr. si alte venituri indatinate cantoresti precum dela botezu cununie, si morti... —

Doritorii de a ocupá acésta statuine au sa-si inainteze petitionile loru instruite cu documentele prescrise in statutul organicu inspectorului scolaru districtuale, si protopresbitera du Ioanu Petricu in Brasiovu.

Sanpetru 28 Iuliu 1874.

Comitetulu parochialu gr. or. prin Nicholau Fratesiu
(3—3) presiedinte.

Concursu.

Pentru ocuparea posturilor invetiatorésce la scôlele confessionale gr. or. din comunele Josu insemnate se deschide prin acésta concursu.

Salariile impreunate cu aceste posturi suntu :

1. La scôla confessionale din Albacu 300 fl. quartiru si lemn.

2. La scôla confessionala din Arad'a 300 fl. quartiru si lemn.

3. La scôla confessionala gr. or. din Vidra de Josu 250 fl. v. a. quartiru si lemn.

4. La scôla confessionale gr. or. din Ponorelu 200 fl. quartiru si lemn.

5. La scôla conf. gr. or. din Scarisior'a 200 fl. quartiru si lemn.

Doritorii de a ocupá aceste posturi invetiatorésce, au a-si tramite petitionile loru instruite pâna in 14 Sept. a. c. scaunului protopopescu in Câmpeni.